

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Knihovna a spolupráce s kronikáři obcí

Havlíčkův Brod

Workshop pro metodiky knihoven 2024

PhDr. Marie Šedá, Knihovnický institut NK ČR

Metodika – Jak psát obecní kroniku

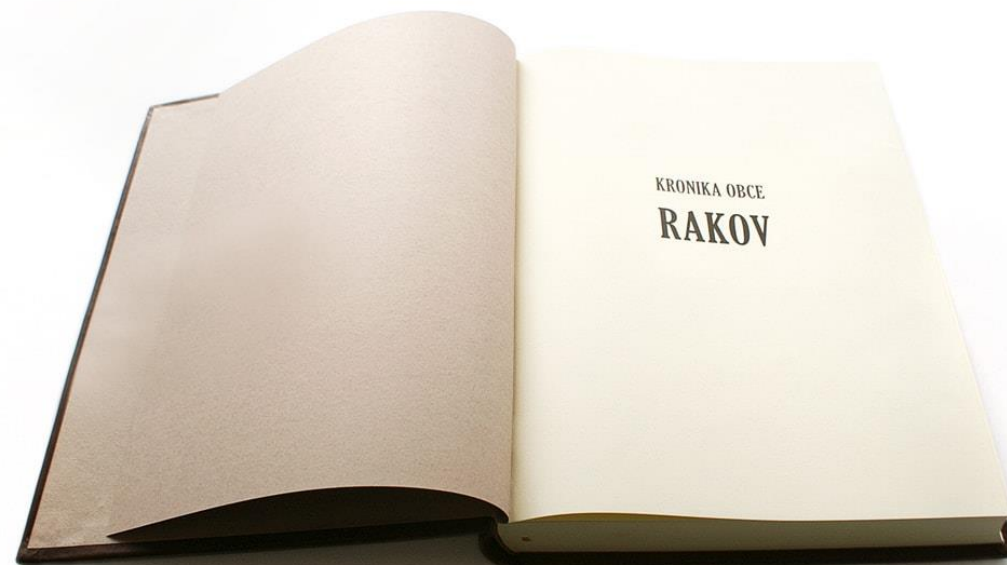
- Do roku 2006 – zákon č. 80/1920 Sb.
 - „Zákon o pamětních kronikách obecních“ – povinnost obcí vést kroniku
 - Nařízení vlády č. 169/1932 – o pamětních kronikách obecních (náležitosti kroniky, povinnosti kronikáře, činnost letopisecké komise...)
- Od roku 2006 – zákon 132/2006 Sb., platný od 1.7.2006
 - byly zrušeny zastaralé předpisy

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

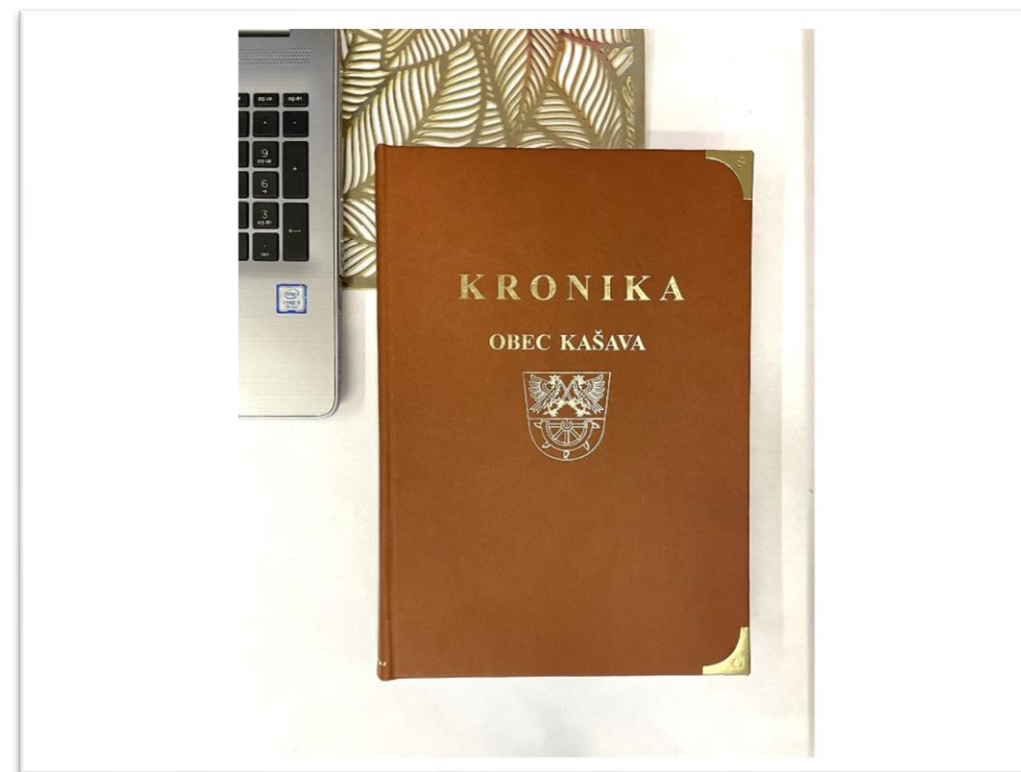
Členění zápisu

- Bod 6 – Veřejný život v obci
 - činnost politických stran, spolků, kulturní dění v obci, vydávání periodik, propagace obce...
 - e) činnost místní knihovny, muzea, kulturního střediska, ochotnického divadla apod.

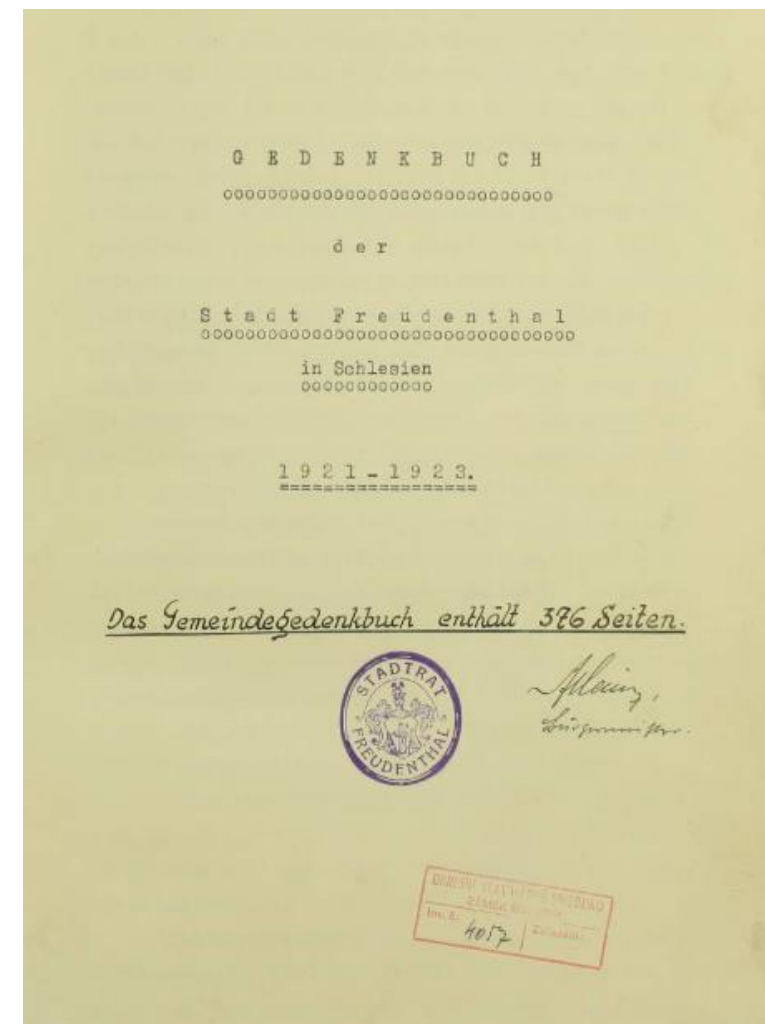
Kronika je archiválie

- skartační lhůta 10 let – poté putuje do okresního archivu
- obec si může pořídit kopii kroniky, případně si originály vypůjčit pro výstavní účely

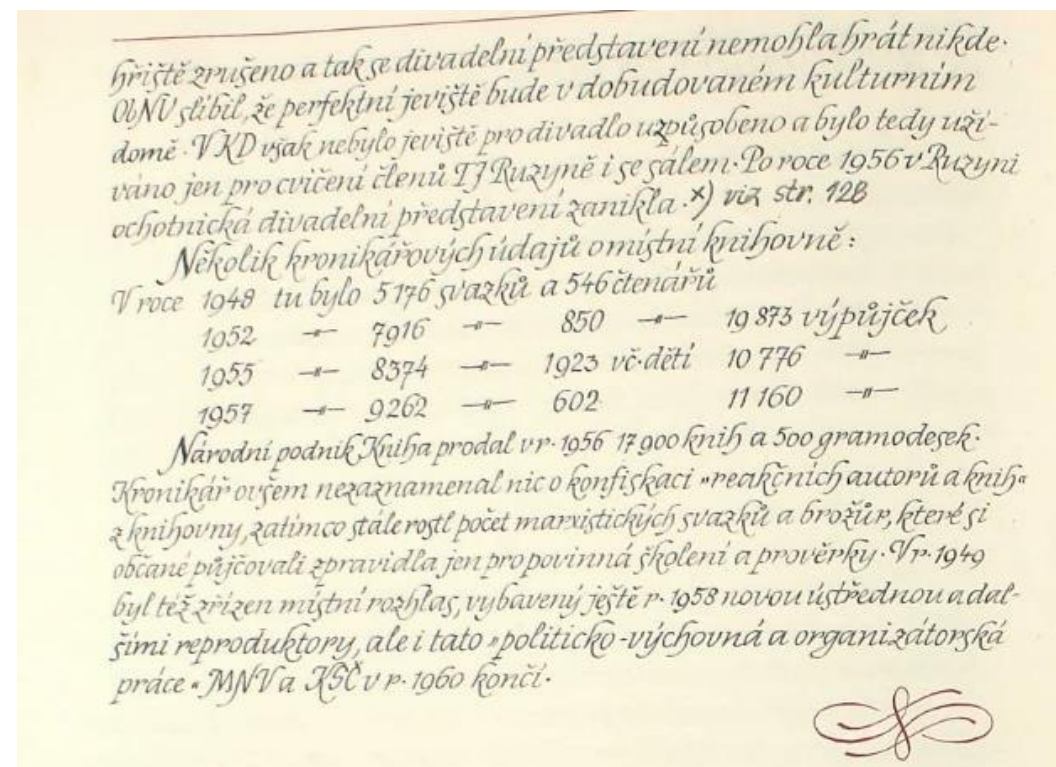
Knihovna a kronika obce

- Spolupracujte s kronikáři, dodávejte jim každoročně data
- Můžete zaslat např. výroční zprávu o knihovně, poslat strukturovaná data
- Jde o paměť místa a také o paměť vaší knihovny
- **Respektujte kronikáře, když vás požádá o informace!**

Jaké informace můžete kronikáři poslat?

- kdo knihovnu vede
- kde je knihovna umístěna
- jakou má provozní dobu
- jak se jmenuje knihovník/knihovnice
- kolik má knihovna uživatelů
- kolik realizovala výpůjček
- jaké další služby nabízí
- adresu webu, propagace – sociální média
- s jakými problémy se knihovna potýkala...

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Metodická návštěva zápis

Havlíčkův Brod

Workshop pro metodiky knihoven 2024

PhDr. Marie Šedá, Knihovnický institut NK ČR

Metodické návštěvy

- Standard pro výkon RF
 - 1. poradenská a konzultační činnost, **metodické návštěvy**, plány, rozbor

- Formulář výkazu výkonu RF
 - ř. 5. – Poradenská a konzultační činnost
 - ř. 8 – **počet metodických návštěv**

„Poskytování odborných konzultací, rad a referencí, včetně metodických návštěv, a to ze všech oblastí knihovnické a informační činnosti a oblastí souvisejících s poskytováním VKIS, provozováním knihovny a nezbytných podpůrných činností. Praktická pomoc při řešení odborných problémů (především knihovnám v malých obcích).“

Krajská knihovna, pověřené knihovny – periodicita MN zpravidla 1-2x ročně v každé obsluhované knihovně.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Výstup z metodické návštěvy

- **Zápis**
 - v elektronické/tištěné podobě
 - do týdne od realizované návštěvy
 - zaslat do knihovny, na obec (starosta, místostarosta)

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Zápisník instrukčních návštěv

v místní knihovně

Ms. 22.88.Č.1817

Zápis o instrukční návštěvě

č.

MK:

instruktor:

datum:

Návrh na opatření:

Okol bude
splněn dne:

podpis knihovníka MK

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

- 1 Tento zápisník, který je majetkem OK v Novém Jičíně, má 12 pevných a 12 perforovaných listů.
- 2 Provádět záznamy v zápisníku může pouze knihovnický instruktor, pověřený touto funkcí okresní knihovnou v Novém Jičíně.

Nikdo není oprávněn text opravovat, doplňovat, vymazávat, škrtat v něm atp.
- 3 Po zapsání zjištěných nedostatků v knihovně poznamená instruktor v druhé části zprávy návrh na opatření a v **dohodě s knihovníkem** uvede i termín splnění úkolu. Knihovník svým podpisem potvrzuje, že souhlasí s vymezením úkolu a zároveň se zavazuje nedostatky v uvedených lhůtách odstranit.
- 4 Po zápisu instruktor vytrhává ze sešitu kopii, opatřenou perforací a ukládá tento průklep zpátky do složky přísl. MK v metodickém oddělení OK Nový Jičín.
- 5 Zápisník instrukčních návštěv třeba pečlivě uchovávat a chránit před poškozením; odpovědnost nese knihovník MK. Pokud bude nutno sešit nahradit, bude OK v Novém Jičíně požadovat na knihovníkovi 6 Kčs za nový sešit a další přiměřený obnos za přepsání všech zápisů ze starého sešitu do duplicitního zápisníku.
- 6 Na předposlední stránce přebalu jsou uvedeny rubriky, v nichž **předseda školské a kulturní komise MNV** v místě knihovny potvrzuje, že pročetl zápisy instruktora a že případné zásadní připomínky instruktora ke knihovně učinil předmětem jednání školské a kulturní komise místního národního výboru.

Předseda školské a kulturní komise místního národního výboru potvrzuje, že pročetl zápisy knihovnického instruktora za uplynulý rok a základní podmínky instruktora učinil předmětem jednání školské a kulturní komise místního národního výboru.

rok 19

podpis předsedy školské a kulturní komise

datum

Zápis

- Zápis z MN

- v elektronické/tištěné podobě, **do týdne** od realizované návštěvy
- zaslat do knihovny, regionálnímu metodikovi, na obec (starosta, místostarosta)

- Osnova

- charakteristika knihovny
- účel návštěvy
- hodnocení knihovny z pohledu RF
- členství ve SKIP, účast v soutěžích, ocenění ...
- EIZ, vlastní databáze
- doporučení, pochvala
- účastníci jednání

Vyvarujte se...

- negativního hodnocení
- nařizování
- slovní vaty, nadbytečných informací
- pište jasně, srozumitelně, stručně, výstižně
 - nepište romány, nikdo je nebude číst
- dobrý zápis je o dobré komunikaci

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

ZÁZNAM O METODICKÉ NÁVŠTĚVĚ knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí

KNIHOVNA	Knihovna Petra Bezruče v Opavě
TERMÍN	26. 10. 2017
CHARAKTERISTIKA KNIHOVNY	Knihovna pověřená výkonem RF

Charakteristika knihovny

Knihovna Petra Bezruče v Opavě je pověřena Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě výkonem regionálních funkcí pro knihovny v regionu. Nyní obsluhuje 51 knihoven.

Účel návštěvy

Dne 26. 10. 2017 byla Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě, která je jako krajská knihovna pověřena výkonem regionálních funkcí v Moravskoslezském kraji dle § 15 odst. 1 písm. i) zákona č. 257/2001 Sb. (Knihovní zákon), provedena metodická návštěva v Knihovně Petra Bezruče v Opavě, která je pověřena výkonem regionálních funkcí v regionu.

Regionální funkce knihoven jsou souborem odborných knihovnických činností podporovaných finanční dotací Moravskoslezského kraje. Krajská knihovna a pověřené knihovny poskytují knihovnám pověřeným výkonem regionálních funkcí povinnosti a úkoly vyplývající z těchto zásad. Pověřená knihovna si na základě těchto zásad stanoví úkoly pro daný kalendářní rok, které tvoří přílohu č. 1 ke Smlouvě o přenesení výkonu regionálních funkcí z krajské knihovny na pověřenou knihovnu.

Dne 7. 5. 2015 byly zastupitelstvem Moravskoslezského kraje schváleny Zásady pro zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven Moravskoslezského kraje¹, které ukládají knihovnám pověřeným výkonem regionálních funkcí povinnosti a úkoly vyplývající z těchto zásad. Pověřená knihovna si na základě těchto zásad stanoví úkoly pro daný kalendářní rok, které tvoří přílohu č. 1 ke Smlouvě o přenesení výkonu regionálních funkcí z krajské knihovny na pověřenou knihovnu.

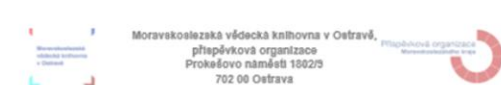
Hodnocení z pohledu plnění výkonu regionálních funkcí:

1. Kontrola plnění Smlouvy o přenesení výkonu RF na pověřenou knihovnu – viz příloha smlouvy č. 1.
Úkoly stanovené v příloze č. 1 Smlouvy o přenesení výkonu regionálních funkcí z krajské knihovny na pověřenou knihovnu na rok 2017 budou splněny.

¹ Dostupné z: http://www.svkos.cz/data/soubory/sluzby_knihoven_knihovnam.pdf

² Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/kultura/zasady-pro-zajisteni-vykonu-regionálních-funkcí-knihoven-v-moravskoslezském-kraji_1.pdf

Regionální funkce jsou financovány z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

13. Členství SKIP, účast v projektu benchmarking...

Benchmarking	Opava, Bolinec, Darkovice, Hat, Vřesina
SKIP	Opava, Bolinec, Hlučín, Štěpánkovice, Kravaře, Kobeřice, Dobruška
Vesnice roku 2015, které obce (knihovny) soutěžily, metodická pomoc knihovnám?	V roce 2017 se nepřihlásily do soutěže Vesnice roku žádné knihovny.
Metodická pomoc knihovnám Vesnice roku	Ano, přihlášeným knihovnám v daném roce.
Vi pověřená knihovna, které obce se hlásí do soutěže Vesnice roku?	Ano, pokud se přihlásí.
Jiná ocenění obsluhovaných knihoven	MK Bolinec byla nominována do soutěže Knihovnická K2.

14. EIZ – jaké, vlastní databáze

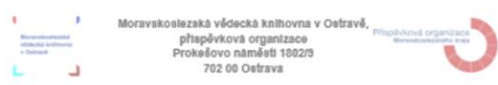
Elektronické informační zdroje – volné	Ano, dle potřeb čtenářů (např. souborný katalog, JIB, SKAT apod.)
EIZ – licencované	Zákony na PC
Vlastní databáze	Články z regionálního tisku – opavský a hlučinský region, Autorské medailony. Archiv obce legionářské a bojovníků za svobodu. Digitální kronika, akce, články, události od II. pololetí 2017.

15. MVS, reprografické služby pro obsluhované knihovny

MVS pro obsluhované knihovny	Dle individuálních požadavků, evidence v modulu MVS.
Reprografické služby pro obsluhované knihovny	Dle potřeby obsluhovaných knihoven. Zejména pokyny ke statistice, pokyny pro katalogizaci v CLAVIA REKS apod.

16. Distribuce materiálů z NK, MSVK

Regionální funkce jsou financovány z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

Distribuce materiálů	Ano, s rozvozem knih, na poradách, příp. individuálně dle požadavků knihoven.
----------------------	---

17. Aktualizace údajů v adresářích – MSVK, NK ČR

Aktualizace adresáře NK	Ano, Mgr. Zuzana Bornová.
Aktualizace adresáře MSVK	Ano, Mgr. Zbyněk Kotzias.

18. Umístění, prostory pro RF, sklady pro výměnné fondy

Prostor pro katalogizaci	Ano, nový prostor v KPB od 10/2014.
Sklad pro fond RF	Ano, od 2010.

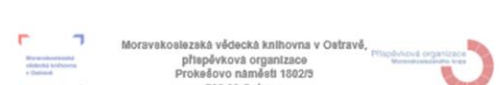
19. Povinná publicita MSK

Knihovní fond nakoupený z prostředků na RF je řádně označen. V knihovnách je vyvěšena informace o regionálních funkcích poskytovaných pověřenou knihovnou a logo MSK. Knihy a regály s regionálním fondem jsou označeny. Web pověřené knihovny obsahuje povinnou publicitu.

Povinná publicita – web KPB Opava – regionální funkce

Regionální funkce jsou financovány z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

Doporučení

Doporučujeme provádět pravidelné hodnocení obsluhovaných knihoven dle standardů VKIS – jednou za dva roky (např. hodnocení RF v regionu za léta 2016 a 2017) – standard, článek 13, bod 2-3 a zveřejnit výsledky na webu pověřené knihovny.

Doporučujeme průběžně vyřazovat fond RF, který není půjčován a nenajde další uplatnění formou trvalé zápůjčky obsluhovaným knihovnám. Vyřazování provádět klasicky dle zákona 257/2001 Sb. a vyhlášky 88/2002 Sb.

V roce 2017 vyšel metodický pokyn Standard pro dobrý knihovní fond², který se věnuje doplňování a aktualizaci knihovního fondu a stanovuje doporučující parametry pro optimální rozsah, obsah a kvalitu knihovních fondů v knihovných zřizovaných obcemi. Tisátná verze bude knihovnám dodána do konce roku 2017.

Doporučujeme připravit v roce 2017 průzkum spokojenosti uživatelů v rámci standardů VKIS³.

Závěr

Knihovna Petra Bezruče v Opavě naplňuje úkoly, které jí byly stanoveny pro výkon regionálních funkcí. Úkoly pro rok 2017, stanovené Smlouvou o přenesení výkonu regionálních funkcí, jsou splněny. Knihovna přehledně zpracovává všechny potřebné dokumenty a evidence spojené s výkonem regionálních funkcí.

Účastníci jednání

Mgr. Zuzana Bornová – ředitelka KPB Opava
Nataša Slosárková – metodika KPB Opava
Mgr. Jana Leparová – metodika RF – Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, p. o.

Zapsala:
Mgr. Jana Leparová
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, p. o.
e-mail: leparova@svkos.cz, tel.: 596 118 812
31. 10. 2017

Použité zkratky
KPB Knihovna Petra Bezruče v Opavě
RF regionální funkce
SV software

² Viz Standard pro dobrý knihovní fond. Dostupné z: <http://lpk.nkp.cz/docs/standard-pro-dobry-knihovni-fond>

³ Viz článek 12 Standardu VKIS. Dostupný také z: http://www.svkos.cz/data/soubory/standard_pro_dobrou.pdf

Regionální funkce jsou financovány z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

Doporučení

- udělejte si šablonu
- různé varianty 😊, na to se chcete v roce zaměřit
- zvažte, čím chcete knihovně pomoci, co by knihovna měla udělat a jak
- na závěr nezapomeňte pochválit!
- **Bud'te pozitivní, ne direktivní 😊!**

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

Zápis z metodické návštěvy

KNIHOVNA	Místní knihovna
datum	
typ knihovny	pověřená knihovna

Místní knihovna ... byla navštívena v souladu s úkoly, které krajské knihovně dává § 15 odst. 1 písm. i) zákona č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, v rámci výkonu regionálních funkcí a metodické a poradenské činnosti.

Projednávané okruhy
Prostorové řešení knihovny...
Webové stránky knihoven
Výkony knihoven
Vzdělávání knihovníků

...

Doporučení
Oceňujeme

Jednání se zúčastnili:

... za MK...

... jako garant výkonu regionálních funkcí, MSVK

V ... dne...

Na vědomí zastupitelstvu obce ...

www.svkos.cz

Zápis metodické návštěvy

Název knihovny	
Obec	
Počet obyvatel	
Počet registrovaných uživatelů	
Webová stránka	
Datum metodické návštěvy	
Datum předešlé návštěvy	
Přítomni	

Průběh metodické návštěvy, popis situace knihovny:

Doporučení a naplnění z minulé návštěvy: (dohodnutý postup, termíny)

Zapsala:

Zasláno:

Datum:

Příloha:

Moravská zemská knihovna v Brně

- formulář zápis z MN

<https://www.mzk.cz/pro-knihovny/region/metodicke-navstevy/formular-zapisu-z-metodicke-navstevy>

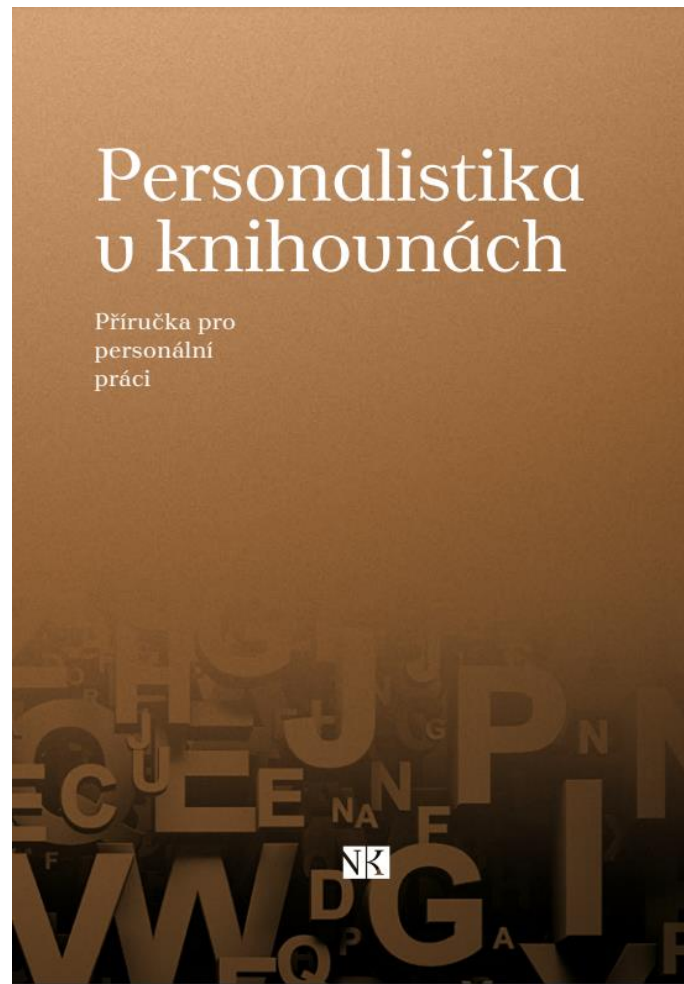
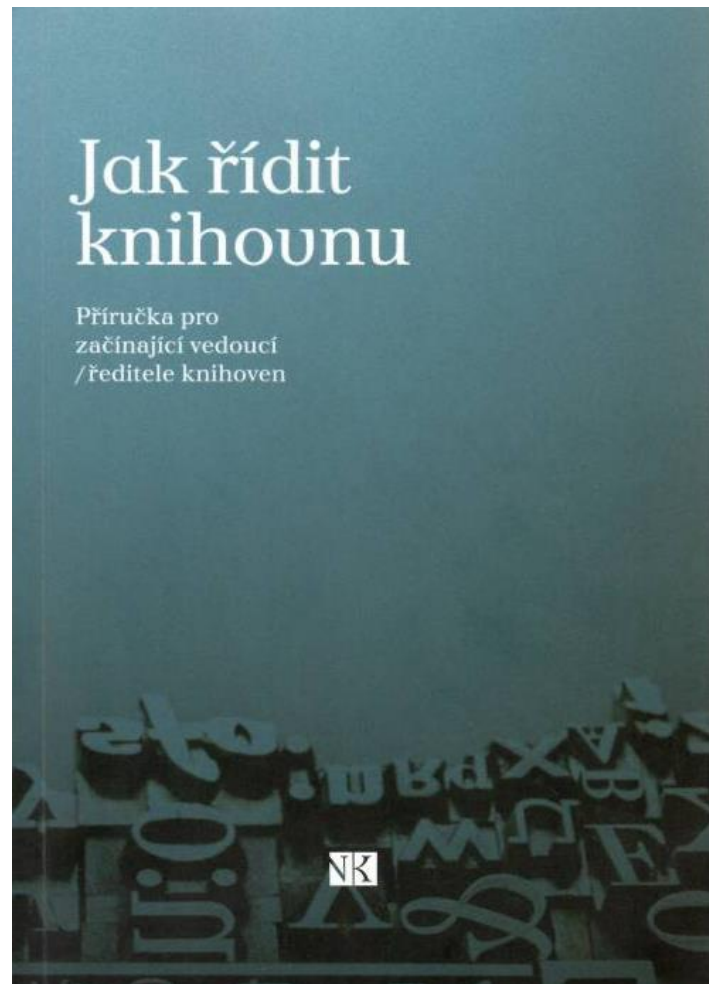

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Publikace aneb co jsme pro vás vydali?

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Průběžná novelizace,
např. informace o FKSP aj.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Regionální funkce knihoven 2022

Výroční zpráva o plnění regionálních funkcí
krajských knihoven na území ČR za rok 2022

Lucie Macháčková a Marie Šedá

Těšíme na zprávy z roku 2023 😊

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

DOPORUČENÍ VÝBORU MINISTRŮ ČLENSKÝM STÁTŮM CM/REC(2023)3 PRO KNIHOVNÍ LEGISLATIVU A POLITIKU V EVROPĚ

SCHVÁLENO:

5. DUBNA 2023

LUBLAŇSKÝ MANIFEST O ČTENÍ Proč jsou důležité pokročilé čtenářské dovednosti

Autoři

- André Schüller-Zwierlein Univerzita Regensburg
- Anne Mangen Univerzita ve Stavangeru, Norsko
- Miha Kovač Univerzita v Lublani
- Adriaana van der Weela Univerzita v Leidenu

Společnost stojí před základní přeměnou, protože digitální technologie zásadně mění způsob, jakým žijeme, vzájemně komunikujeme, pracujeme, studujeme a čteme. Sociální a kulturní dopad procesu digitalizace na čtenářské dovednosti a postupy je stále nedostatečně prozkoumán. Zatímco digitální technologie nabízí mnoho možností pro nové formy čtení, poslední empirické výzkumy ukazují, že digitální prostředí negativně ovlivňuje čtení, zejména čtení dlouhých textů a čtení s porozuměním. Zůstává také nejasné, zda přechod na digitální média skutečně naplňuje očekávání lepších výsledků učení. Různé nedávné výzkumy naznačují pokles klíčových čtenářských kompetencí a pokročilých čtenářských dovedností, jako je kritické a uvědomělé čtení, pomalé čtení, nestrategické čtení a čtení dlouhých textů, jako jsou knihy. Navzdory těmto zjištěním současná vzdělávací politika silně spoléhá na monokulturní standardizované testování základních čtenářských dovedností a na rostoucí využívání digitálních technologií. Výchova ke čtení, hodnocení, výzkum a školní politika obecně by se měly více zaměřit na postupy intenzivního čtení a s tím spojený rozvoj a pochopení pokročilých čtenářských dovedností u dětí a dospělých ve věku, který je stále více závislý na vstupyplítmné digitální infrastruktuře.

Lublaňský manifest o významu pokročilých čtenářských dovedností

S podporou:

International Publishers Association
German Academy for Language and Literature
Federation of European Publishers
EU-READ, Consortium of European reading promotion organisations
PEN International
International Federation of Library Associations
The International Board on Books for Young People (IBBY)
Slovenian Book Agency

Intenzivní čtení je našim nejmocnějším nástrojem pro rozvoj analytického a kritického myšlení. Takovým čtením si procvičujeme metakognici a kognitivní trpělivost, rozšiřujeme schopnost

Příručka

Srovnání politik elektronického půjčování v evropských veřejných knihovnách

EBLIDA EGIL

(Expertní skupina pro informační právo)

duben 2023

Tento dokument byl přeložen nástrojem DeepL a nebyl podrobně redigován.
Původní dokument je dostupný na:
https://eblida.org/publications/?_stf_strand=e-lending

Tato stránka je zpřístupněna za podmínek licence Creative Commons
Uveďte autora 4.0 International: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

www.eblida.org

O KNIZE:

V knihovnách se stále častěji setkáváme s pracovní pozicí, která je označována jako „učící knihovník/knihovnice“.

Cílem publikace je, aby knihovník poznal kontext toho, co tvoří vzdělávací prostor českých škol, aby dokázal své jedinečné aktivity provázat se vzdělávacími nároky a záměry učitelů, s nimiž spolupracuje, aby byl pro děti a mladistvé vítaným průvodcem na jejich cestě celoživotním učením, rozuměl jejich otázkám a vnímal jejich jedinečné potřeby, spjaté v současnosti stále více s internetovým/virtuálním prostorem a možnostmi, které nabízí a do nichž láká nahlédnout čím dál mladší děti.

Rozvoj kompetencí učícího knihovníka

Výzkumy – Kurikulum – Gramotnosti

Pavlina Mazáčová

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Výroční zpráva 2022

**Svaz knihovníků
a informačních pracovníků ČR**

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

objednávka

Knihovnícký kalendář 2024

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Knihovna roku 2023 a další knihovnická ocenění

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Rok S knížkou do života (Bookstart)

Praktické scénáře podle knižních příběhů

Metodická příručka pro práci knihoven s rodiči a dětmi

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

KNIHOVNY POMÁHAJÍ UKRAJINĚ

ČESKÉ KNIHOVNY A UKRAJINŠTÍ UPRCHLÍCI
V ROCE 2022

| Nadace OSF

skip

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Připravujeme...

- Knihovnické soutěže
- Knihovna v obci – novela
- Doporučení pro výstavbu a rekonstrukci knihoven – novela, ve spolupráci s Lenkou Dostálovou
- Standard pro dobrou knihovnu – 5. vydání
- **Statistika pro knihovny**
- ...

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

VESNICE ROKU 2024 KNIHOVNA ROKU 2024

skip STAŇTE SE MĚSTSKOU KNIHOVNOU ROKU 2024

CO VÁM SOUTĚŽ PŘINESE?

ZVIDITELNĚNÍ KNIHOVNY

- oživení dění v knihovně
- posílení místní identity
- zvýšení prestiže knihovny

FINANČNÍ ODMĚNU

- soutěž zaštiťuje Svaz měst a obcí
- finanční odměnu zajišťuje SKIP ČR a SMO

OCENĚNÍ VAŠÍ PRÁCE

- poděkování za vaši každodenní a kvalitně odváděnou, vysoce odbornou a velmi náročnou práci

KDO SE MŮŽE ZAPOJIT?

Každá knihovna se sídlem ve městě, která má chuť nechat se ohodnotit a soutěžit o titul Městská knihovna roku.

JAK A KDY SE PŘIHLÁSIT?

Informace najdete na webových stránkách soutěže:
<https://www.skipcr.cz/oceneni/mestska-knihovna-roku>

CO SE HODNOTÍ?

Všechny parametry najdete na webu soutěže.

Cílem ceny je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/pracovnic knihoven, pedagogů a studentů/studentek oborů ve věku do 35 let a ohodnotit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v daném roce.

MARK 2024

skip

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Kroniky, publikace, metodické návštěvy...

Havlíčkův Brod

Workshop pro metodiky knihoven 2024

PhDr. Marie Šedá, Knihovnický institut NK ČR